

Umsögn um „Drög að frumvarpi til nýrra laga um fjarskipti“ Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið, mál nr. 304/2019

Ég vil koma á framfæri eftirfarandi ábendingu varðandi kröfur til fjarskiptabúnaðar. Ábendingin snýr ekki beint að einstökum efnisatriðum í þessu frumvarpi heldur er hér ábending um viðbót eða beiðni um nánari skoðun á svigrúmi okkar til eigin ákvarðana.

Almennt er gerð hér “blind” krafa um CE merkingu á fjarskiptabúnaði en ég tel að fyrir hendi þurfi að vera möguleiki á einhverskonar undanþágu frá þeirri kröfu.

Þegar sett eru lög og reglur um innflutning á fjarskiptabúnaði er mikilvægt að setja ekki svo þröngar skorður að það hamli gegn framþróun og búsetuöryggi. Ísland hefur ákveðna sérstöðu innan Evrópu þegar kemur að fjarskiptum. Dreifbýli er mikið og hálendið er víðfemt. Fjarskiptabúnaður með drægni sem dygði beint milli landshluta eða til annara landa ef aðrir innviðir bregðast er lítið notaður í Evrópu og búnaður til fjarskipta á millibylgju er svo lítið notaður í Evrópu að framleiðendur sjá sér ekki hag í að afla CE vottunar þó að búnaðurinn sé með aðrar vottanir samkvæmt ströngum stöðlum fyrir til dæmis Ástralíu, Mið Austurlönd, Afríku, Ameríku og önnur svæði sem búa víða við sambærileg fjarskiptaskilyrði og við. Þetta þýðir að svo erfitt er að finna fjarskiptabúnað fyrir millibylgju að nú virðist aðeins vera framleidd ein gerð talstöðva fyrir þessa tíðni með CE vottun og ef þeirri framleiðslu verður hætt verður ekki hægt að flytja inn slíkan búnað lengur. Dæmi um fjarskipti á millibylgju eru gömlu Gufunestastöðvarnar sem voru allsráðandi hér fyrir tíma farsímanna.

Fyrir daga CE merkinganna þurfti að láta tegundarprófa fjarskiptabúnað. Fyrir millibylgju eru það einkum tveir þættir sem þarf að prófa til að tryggja að búnaðurinn trufli ekki utan þeirra tíðna sem hann er ætlaður fyrir. Það eru svokallaðar yfirsveiflur og bandbreidd. Tiltölulega auðvelt er að mæla þessa eiginleika.

Undanfarin ár hefur hópur manna með reynslu og þekkingu á fjarskiptum um millibylgju unnið að prófunum og tilraunum á þessu tíðnisviði í samvinnu við Landsbjörgu. Tilgangurinn er tvíþættur. Annars vegar að efla fjarskiptaöryggi ferðamanna á þeim óbyggðu svæðum sem önnur fjarskipti ná ekki til að öllu leyti. Hins vegar að vera til staðar þegar aðrir innviðir bregðast. Þessar tilraunir hafa lofað góðu og ljóst er að ef allar björgunarmiðstöðvar væru búnar slíkum

fjarskiptabúnaði væri hægt að halda uppi lágmarks samskiptum milli landshluta og til annara landa í miklum hamförum. Fyrir aðeins nokkrum vikum vorum við svo minnt rækilega á það hversu lítið þarf til að raska fjarskiptum sem reiða sig á innviði til að halda uppi samskiptum milli landshluta og til annara landa.

Ég tel því mikilvægt fyrir búsetuöryggi á Íslandi að til sé búnaður í landinu fyrir langdræg bein fjarskipti og þekking meðal björgunaraðila og almennings til að nota hann. Þess vegna sé mjög mikilvægt að kæfa ekki slíkt framtak í fæðingu með óþarflega íþyngjandi reglum á borð við blinda kröfu um CE merkingu. Mikilvægt er því að í lögum og/eða reglugerðum verði opin smuga fyrir notkun á fjarskiptabúnaði hér sem hafi ekki CE merkingu ef hún er ekki fánleg á markaðslegum forsendum og gæði búnaðarins verði þá tryggt með öðrum leiðum.

Rétt er að benda í þessu samhengi á að fjarskipti á millibylgju eru langdræg og ná í mörgum tilvikum yfir hálfja jarðkringluna. Fjarskipti á millibylgju eru því ekki einkamál Evrópubúa. Hingað eru að berast fjarskiptabylgjur á millitíðni sem eru sendar frá öðrum heimsálfum og úr tækjum sem eru ekki CE merkt. Það er því heldur einfalt hjá okkur að ætla að útiloka notkun á sama búnaði hér innanlands með blindri kröfu um CE merkingu.

Ég óska því eftir að viðkomandi stofnanir, ráðuneyti eða löggjafinn kanni hvaða svigrúm við höfum á þessu sviði innan okkar skuldbindinga og tryggi að við göngum ekki lengra á þessu sviði en þarf. Í því tilviki sem ég nefni hér að framan getur þetta haft áhrif á búsetuöryggi okkar og þar með þjóðaröryggi.

02.01.2020

Snorri Ingimarsson

Rafmagnsverkfræðingur og tölvunarfræðingur

Kt. 060160-3929